

CYNGOR SIR CEREDIGION

Adroddiad i'r:	Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio
Dyddiad y Cyfarfod:	27 Medi 2022
Teitl:	Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol 1/4/22 – 30/6/22
Pwrpas yr adroddiad:	Darparu diweddariad i'r Aelodau ynglŷn â'r gwaith a wnaed gan yr adain archwilio mewnol yn ystod y cyfnod dan sylw

Bu i'r Pwyllgor ystyried y Strategaeth Archwilio Mewnol blynyddol 2022/23 yn ei gyfarfod ym mis Mawrth 2022 lle pennwyd y prif feysydd gwaith i'r cynllun archwilio 2022/23. Ddarfu'r Cynllun cynnwys adolygiadau a gafodd eu dwyn ymlaen o gynllun archwilio'r flwyddyn flaenorol, archwiliadau rheolaidd ee ardystio grantiau a gwaith cafodd ei flaenoriaethu ar sail risg, a ddefnyddir gan yr Adain Archwilio Mewnol er mwyn ffurfio barn sicrwydd.

O ran 2022/23, cynhaliwyd y asesiad risg yn ogystal â ddefnyddio gwybodaeth ychwanegol o Cofrestr Risg Corfforaethol y Cyngor gan fod y Cyngor yn wynebu risgiau newydd sy'n newid o hyd. Bydd IA felly yn asesu ei waith yn barhaus, gan ystyried anghenion a blaenoriaethau newidiol y Cyngor yn rheolaidd.

Mae'r adroddiad cynnydd hwn yn nodi'r camau a gymerwyd hyd yma o ran cyflawni'r cynllun archwilio drwy ddarparu crynodeb o'r gwaith a wnaed. Mae hefyd yn nodi'r sefyllfa bresennol o ran adnoddau yn ogystal â chynllun gwella'r Adain.

Argymhelliad:	Ystyried y gwaith a wnaed a'r sefyllfa bresennol o ran yr Adain Archwilio Mewnol.
Rheswm dros y penderfyniad:	Er mwyn sicrhau bod y Pwyllgor yn fodlon bod yr Adain Archwilio Mewnol yn ymgymryd â gwaith priodol a digonol i ddarparu sicrwydd realistig ar ddiwedd y flwyddyn gan ychwanegu gwerth a chynorthwyo'r Cyngor wrth gyflawni ei amcanion.
Atodiadau:	Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol 1/4/22-30/6/22
Swyddog Arweiniol Corfforaethol:	Elin Prysor, Swyddog Arweiniol Corfforaethol – Cyfreithiol a Llywodraethu / Swyddog Monitro
Swyddog Adrodd:	Alex Jenkins Rheolwr Corfforaethol – Archwilio Mewnol
Dyddiad:	27 Gorffennaf 2022

Gwasanaethau Cyfreithiol a Llywodraethu

Gwasanaeth Archwilio Mewnol

Adroddiad Cynnydd Archwilio Mewnol

1 Ebrill 2022 – 30 Mehefin 2022

Cyngor Sir
CEREDIGION
County Council

Paratowyd gan: Alex Jenkins,
Rheolwr Corfforaethol – Archwilio Mewnol

Dyddiad Cyhoeddi: 27 Gorffennaf 2022

Cyflwynwyd i'r Pwyllgor Llywodraethu ac
Archwilio: 21 Medi 2022

ADRODDIAD CYNNYDD ARCHWILIO MEWNOL

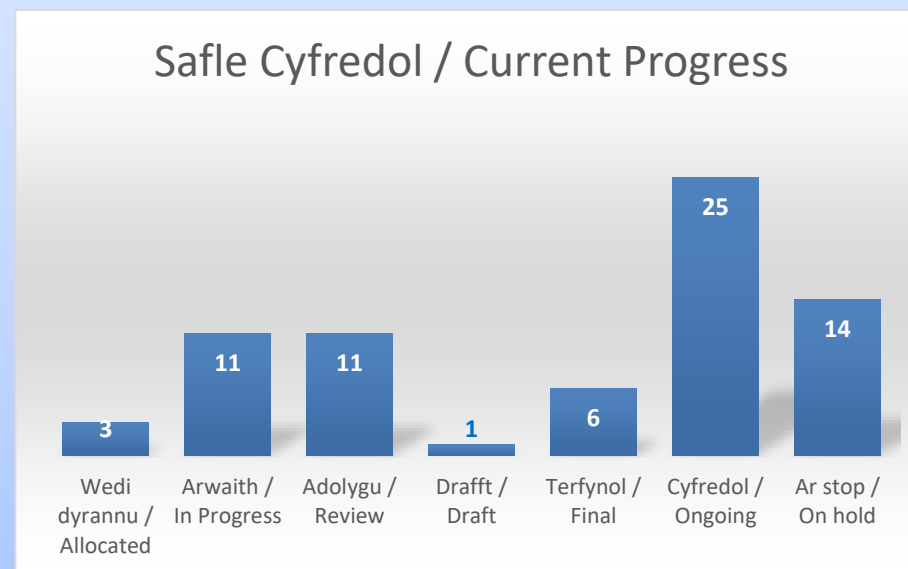
01/04/2022 – 30/06/2022

1 CYFLWYNIAD

- 1.1 Cyflwynwyd y Strategaeth Archwilio a'r Rhaglen Flynyddol am 2022/23 i'w gymeradwyo gan y Pwyllgor (PLIA) ar 10 Fawrth 2022.
- 1.2 Cynhaliwyd yr asesiad risg cychwynnol gan y Rheolwr Corfforaethol - Archwilio Mewnol (RhCAM) a rhoddwyd ystyriaeth ychwanegol i'r risgiau sydd wedi'u nodi yn y Gofrestr Risgiau Corfforaethol wrth baratoi'r cynllun gweithredol ar gyfer 2022/23. Mae'r pandemig yn dal i beri risgiau i'r Cyngor ac yn fwy diweddar, mae risgiau sy'n gysylltiedig â'r argyfwng Costau Byw wedi dod i'r amlwg. Mae'r Rheolwr Corfforaethol - Archwilio Mewnol felly wedi asesu'r gwaith yn barhaus, gan ystyried anghenion a blaenoriaethau'r Cyngor yn rheolaidd, wrth iddynt newid.
- 1.3 Bwriedir i'r adroddiad hwn roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r PLIA am y gwaith a wnaed gan y gwasanaeth Archwilio Mewnol (AM) drwy gydol pedwerydd chwarter blwyddyn ariannol 2022/23, a thynnu sylw at unrhyw bryderon a allai fod wedi dod i'r amlwg yn ystod yr archwiliadau a gwblhawyd. Mae copi o'r Rhaglen Archwilio Mewnol Dros Dro hyd at 30/06/22 yn Atodiad 1.

2 Y GWAITH ARCHWILIO A WNAED

- 2.1 Y Cynnydd a wnaed o ran y Cynllun Archwilio:

- 2.2 Erbyn 30/06/2022 roedd cyfanswm o 87 eitem yn y Rhaglen Archwilio weithredol dros dro. Mae canran fwyaf o 71 o'r rhain naill ai wedi'u cario mlaen o'r flwyddyn flaenorol (ee archwiliadau sydd ar waith) neu'n ddarn o waith blynyddol (ee grantiau) sydd wedi'u cynnwys yn eitemau 'wedi'u cynllunio'. Mae'r 16 eitem arall wedi'u hychwanegu yn ystod y chwarter cyntaf, hy 'heb eu cynllunio'. (Mae'r eitemau heb eu cynllunio wedi'u nodi yn Atodiad I).
- 2.3 Cwblhawyd chwech darn o waith yn ystod y chwarter (gweler y tabl isod) a bydd y rhain yn cael eu hystyried wrth benderfynu ynghylch barn flynyddol yr Adain Archwilio Mewnol:

Maes Archwilio	Math o Archwiliad	Sicrwydd
<p>Cyfrif yr Harbyrau</p> <p>Sgôp: Archwiliad o'r cyfrif. Rhaid i'r Cyngor baratoi cyfrifon blynyddol gan ddilyn arferion priodol fel y nodir yn y ddogfen a gyhoeddwyd gan Un Llais Cymru / Cymdeithas Clercod Cynghorau Lleol Cymru, 'Llywodraethu ac Atebolwydd ar gyfer Cynghorau Lleol yng Nghymru– Canllaw i Ymarferwyr. Mae'r Canllaw yn nodi y gall cyrff baratoi eu cyfrifon ar ffurflen flynyddol a baratowyd gan Archwilio Cymru, sy'n cynnwys mewnbwn gan archwilio mewnol ynglŷn â pharatoi cyfrifon. Mae'r archwiliad yng nghyswllt cyfrif 2020/21.</p>	Cyfrif	Ddim yn berthnasol
<p>Rheoli'r Trysorlys – Rheolaeth Allweddol</p> <p>Sgôp: Prif faes risg ariannol. Cwblheir bob 3 blynedd. Mae'r adolygiad yn ystyried y trefniadau sydd ar waith ar gyfer buddsoddiadau a benthyciadau, monitro cofrestrau, cysoni â phrif system gyfrifyddu, cydymffurfio â pholisi, awdurdodi, gwahanu dyletswyddau a chynlluniau wrth gefn. NID yw'n cynnwys y system TGCh</p>	Rheolaeth allweddol	Uchel
<p>Adolygu Fframwaith y Datganiad Llywodraethu Blynyddol 2021/22 - Diweddariad</p> <p>Sgôp: Adolygiad o'r trefniadau llywodraethu sy'n ystyried effeithiolrwydd y Fframwaith Llywodraethu, yn enwedig o ran y meysydd y rhoddir sylw penodol iddynt yng nghynllun gweithredu'r Datganiad Llywodraethu Blynyddol.</p>	Llywodraethu	Uchel
<p>Crwneriaid – Adroddiad Diwygiedig</p> <p>Sgôp: Gofynnodd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i'r gwasanaeth gymharu ffioedd Trefnwyr Angladdau Ceredigion â ffioedd Trefnwyr Angladdau Awdurdodau Lleol eraill Cymru</p>	Cynghori	Ddim yn berthnasol

<p>Canolfan Croeso mewn Argyfwng Sgôp: Darparu cyngor am y trefniadau llywodraethu a'r rheolaethau yn y Ganolfan Groeso mewn Argyfwng.</p>	Cyngori / Llywodraethu	Ddim yn berthnasol
<p>Taliadau Uniongyrchol – Trefniadau Llywodraethu, Rheolaethau a Dogfennau Sgôp: Mae aelod o'r staff Archwilio Mewnol yn mynd i'r cyfarfodydd i sicrhau bod y trefniadau llywodraethu a'r rheolaethau yn cael eu hystyried wrth roi systemau newydd ar waith a gwella'r systemau a'r gweithdrefnau presennol yn y gwasanaeth Taliadau Uniongyrchol.</p>	Cyngori / Llywodraethu	Ddim yn berthnasol

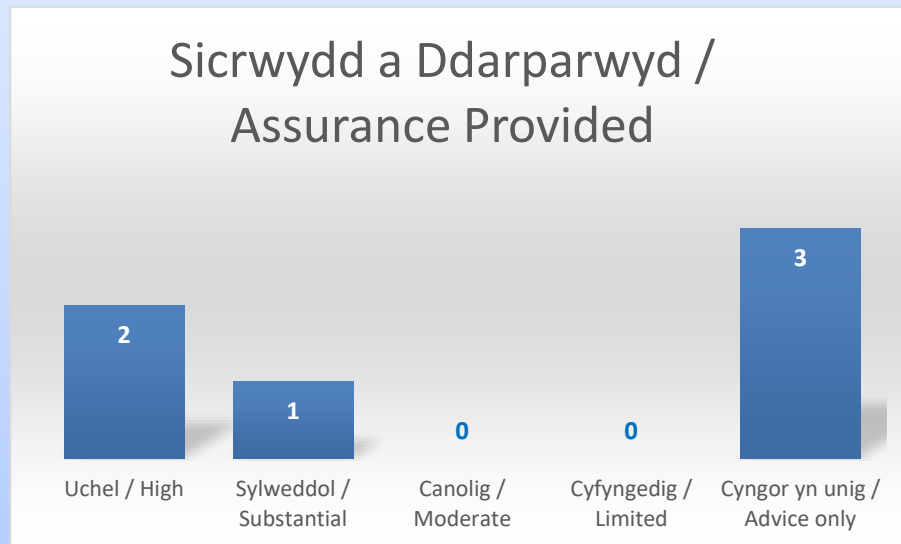
2.4 Rhestrir isod enghreifftiau o arfer da sydd wedi'i nodi o'r archwiliadau a gwblhawyd y chwarter hwn. Mae'r gwaith hwn hefyd yn rhan o'r broses sicrwydd flynyddol:

- **Cyfrif yr Harbwr** – er mwyn cefnogi'r cyfrif, mae papurau gwaith manwl ar gael sy'n cael eu defnyddio i sicrhau bod y balansau yn y cyfrifyfr yn gywir.
- **Adolygiad o Fframwaith y Datganiad Llywodraethu Blynyddol** – cafwyd cydweithio effeithiol ar draws y gwasanaethau perthnasol a chynhaliwyd gweithdy effeithiol i drafod y mesurau a gymerwyd . Cafwyd ymateb prydlon gan y gwasanaethau i wella'r prosesau wrth ymateb i adroddiad Archwilio Cymru.
- **Prif Reolaethau Rheoli'r Trysorlys** – mae monitro rheolaidd ar waith ac mae'r gwaith adrodd rheolaidd yn amserol, yn ddigonol ac yn cydymffurfio â'r rheoliadau.
- **Canolfan Croeso mewn Argyfwng** – cafwyd cydweithio effeithiol wrth ystyried diogelwch 'arian parod', rheoli cofnodion a monitro'r Gronfa Arian mewn Argyfwng.
- **Taliadau Uniongyrchol – Trefniadau Llywodraethu, Rheolaethau a Dogfennau** – cafwyd cydweithio effeithiol o fewn y Grŵp Gorchwyl a Gorffen ynghylch y Trefniadau Llywodraethu, y Rheolaethau a'r Dogfennau a rhoddwyd ystyriaeth i'r trefniadau llywodraethu, y risgiau a'r rheolaethau ar draws y Gwasanaeth Cymorth Taliadau Uniongyrchol wrth i'r gwasanaeth gael ei drosglwyddo o ddarparwr allanol i'r Cyngor.

2.5 Mae cyfanswm o 25 o eitemau yn ddarnau o waith sy'n parhau (gweler Atodiad I). Mae Archwilio Mewnol wedi nodi enghreifftiau o arferion da o blith y rhain yn ystod y chwarter. Bydd y rhain hefyd yn cael eu hystyried wrth ffurfio barn flynyddol yr Adain Archwilio Mewnol:

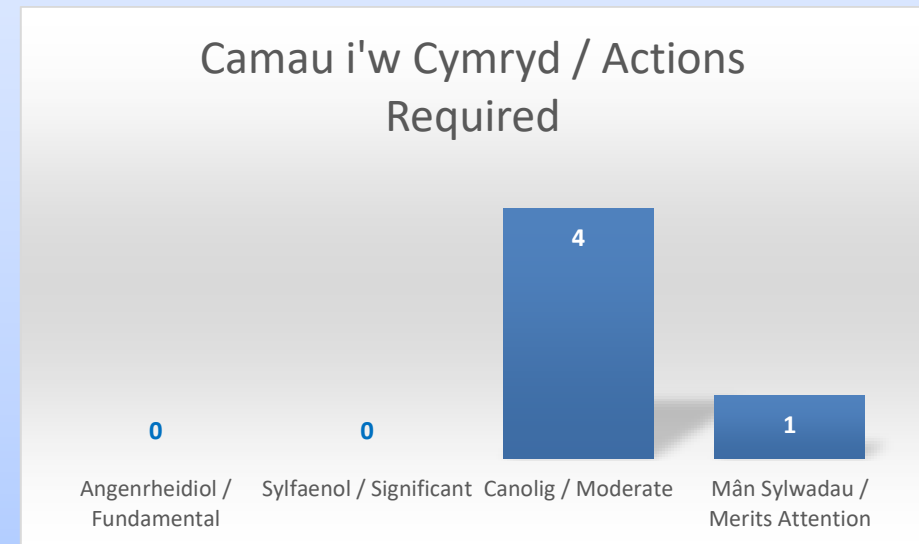
- **Grantiau (a dalwyd oherwydd y pandemig neu'r argyfwng Costau Byw)** – Mae cydweithio da rhwng y Rheolwyr Corfforaethol, y swyddogion a'r gwasanaethau wedi cefnogi effeithiolrwydd y systemau. Trwy wneud y swyddogion yn ymwybodol o gamgymeriadau / twyll ynghyd â'r angen i fod yn brydlon, cynorthwywyd i sicrhau bod y taliadau cywir yn cael eu gwneud yn amserol. Hefyd, mae cynnal archwiliad o'r hawliadau cyn talu wedi lleihau'r risg o'r angen i adennill taliadau anghywir neu daliadau a hawliwyd drwy dwyll. Trwy ddefnyddio system ddadansoddi 'ActiveData', bu modd gwirio taliadau a'u cymharu â'r wybodaeth a gafwyd oddi wrth y Rhwydwaith Gwrth-dwyll Cenedlaethol a ffynonellau eraill
- **Datganiad Llywodraethu Blynyddol** – trefniadau mewn lle i ddechrau'r broses o adolygu'r fframwaith lywodraethu a'r cynllun gwelliant dilynol.
- **Taliadau Uniongyrchol** – mae grŵp llywio wedi ei roi ar waith. Mae Cam 1 wedi'i gwblhau ac mae'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen ynghylch y Trefniadau Llywodraethu, Rheolaethau a Dogfennau wedi sicrhau bod trefniadau llywodraethu a rheolaethau digonol ar waith i leihau'r risgiau ar ôl i'r Gwasanaeth Cymorth Taliadau Uniongyrchol symud o ddarparwr allanol i fod yn wasanaeth mewnol. Mae cydweithio da yn parhau drwy'r Cyngor wrth baratoi ar gyfer Cam 2 (gwella).
- **Cynllunio at Argyfwng a Pharhad Busnes** – mae'r gwasanaethau a staff y Tîm Argyfyngau Sifil Posib yn adolygu ac yn diweddarau'r Cynlluniau Parhad Busnes Corfforaethol. Rhoddwyd hyfforddiant i'r Rheolwyr Corfforaethol er mwyn datblygu cynlluniau ar gyfer ymateb i ymosodiadau meddalwedd wystlo. Cynhyrwyd Pecyn ar gyfer y staff ynghylch Gweithdrefnau'r Canolfannau Gorffwys mewn Argyfwng ; cafodd gwirfoddolwyr eu recriwtio a'u hyfforddi i redeg y canolfannau. Gwnaed hyn er mwyn sicrhau bod gweithdrefnau priodol ar waith pan fyddai argyfwng yn digwydd.
- **Cod Ymddygiad** - archwilio mewnol a'r swyddog llywodraethu wedi cynnig mewnbwn i gynorthwyo'r gwasanaeth dysgu a datblygu i greu e-modiwl hyfforddiant ar Gôd, Moeseg a Thwyll.
- **Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021** - paratodau mewn llaw i sicrhau bod rhif cywir o Aelodau Etholedig / Aelodau Lleyg ar BLIA o fis Mai, yn unol â'r Ddeddf.
- **Panel Rheoli Prosiectau Corfforaethol** - cynigion prosiectau newydd wedi'u darparu & panel wedi gofyn am gamau pellach lle'n addas.
- **Gweithdy'r Rheolwyr Corfforaethol** – diweddariadau i reolwyr cyf ffyrdd o weithio, polisi gofalwyr, strategaeth llesiant a nodau llesiant er gwybodaeth ac i ddatblygu rôl.
- **Ystwythder Seiber & Grŵp Llywodraethu Gwybodaeth** - mae'r Grŵp yn darparu cefnogaeth weithredol, parodrwydd a chyfeiriad i ddelio ag a lleihau risgiau seiber a gwella diogelwch seiber y Cyngor, diogelwch a rheolaeth gwybodaeth. Mi fydd yn ffynhonnell o wybodaeth ac arbenigedd ac yn arolygu a monitro'r Risgiau a Chynlluniau Gweithredu Rheoli Gwybodaeth a Diogelu Seiber.
- **NMWAG** - Grŵp Archwilwyr Gogledd a Chanolbarth Cymru - Twyll: nod yw rhannu gwybodaeth a sgiliau cyf atal twyll i adeiladu ystwythder trwy'r ALI. Rhannwyd atebion holiadur Twyll Archwilio Cymru i benderfynu cyfeiriad dyfodol y grŵp.

2.6 Mae'r lefelau o sicrwydd a ddarparwyd ar gyfer yr holl archwiliadau a gwblhawyd, fel a ganlyn:

2.7 Ceir canllaw i'r meini prawf a ddefnyddiwyd i benderfynu'r lefel sicrwydd yn Atodiad II.

2.8 Cafodd cyfanswm o phump 'cam i'w cymryd' eu hargymell yn yr adroddiadau terfynol. O'r rheiny, barnwyd bod dim un yn angenrheidiol ac un yn sylweddol:

2.9 Amlinellir y meini prawf a ddefnyddiwyd i benderfynu'r 'camau i'w cymryd' yn Atodiad III.

2.10 Ni chyhoeddwyd camau sylweddol neu sylfaenol yn Chwarter 1

3 **ADNODDAU**

- 3.1 Llanwyd strwythur yr Adain Archwilio Mewnol, fel y nodwyd yn Atodiad IV, yn ystod chwarter cyntaf 2022/23.
- 3.2 Treuliwyd cyfanswm o 166 o ddiwrnod yn cyflawni gwaith archwilio yn ystod y cyfnod rhwng 1 Ebrill 2022 a 30 Mehefin 2022, sy'n cynrychioli 23% o'r diwrnodau a aseswyd yr oedd eu hangen i gwblhau'r rhaglen archwilio hyd at ddiwedd y flwyddyn (neu 90% o'r diwrnodau oedd eu hangen i gwblhau'r cynllun archwilio yn y chwarter cyntaf).
- 3.3 Mae'r RhCAM yn parhau i gefnogi Grŵp Prif Archwilwyr Cymru (GPAC) sy'n sicrhau bod pob awdurdod yn dilyn arferion gorau ac yn gweithredu mewn ffordd gyson; ac yn cefnogi Grŵp Prif Archwilwyr Gogledd a Chanolbarth Cymru (GPAGChC) sy'n cymharu arferion ac yn rhannu dogfennau cyffredinol. Cynhelir y cyfarfodydd hyn gan ddefnyddio 'Teams'.
- 3.4 Yn ystod y flwyddyn, cyflwynodd y GPAGChC Is-Grŵp i ystyried Atal Twyll, sy'n medru treulio mwy o amser ar y pwnc penodol yma. Mae'r Is-Grŵp yma'n cael ei fynychu gan y Rheolwr Archwilio (ar Teams).
- 3.5 Mae pob aelod staff yn sicrhau ei bod yn bodloni unrhyw amodau sy'n ymwneud â datblygiad proffesiynol parhaus, a'i bod yn cwblhau hyfforddiant gorfodol y Cyngor. Yn ystod y flwyddyn:
  - Mae pob aelod o'r staff archwilio wedi gwneud y gweminarau a'r modiwlau e-ddysgu angenrheidiol. Roedd y system e-ddysgu wedi'i ail-ddatblygu ac roedd nifer o'r staff archwilio wedi gwneud cyrsiau diweddar.
  - Mae'r Rheolwr Corfforaethol Archwilio Mewnol wedi cwblhau'r holl hyfforddiant ar Raglen Rheolwr Ceredigion.
  - Mae'r Rheolwr Corfforaethol Archwilio Mewnol wedi 'mynychu' gweminarau rheolaidd yr oedd Sefydliad yr Archwilwyr Mewnol, CIPFA a Data Cymru yn eu cynnal.
  - Mae dau aelod o staff yn parhau i wneud cymwysterau Sefydliad yr Archwilwyr Mewnol.
  - Mae pob aelod o staff wedi 'mynychu' hyfforddiant Pentana ar gyfer gweithwyr sy'n defnyddio'r feddalwedd yn aml.
- 3.6 Mae trefniadau hefyd ar waith i feithrin sgiliau staff y gwasanaeth AM yn barhaus yn y meysydd archwilio / digidol / TGCh / atal twyll, a hynny drwy gael hyfforddiant a thrwy danysgrifio i ffynonellau gwybodaeth fel Fforwm Llywodraethu Gwell CIPFA.
- 3.7 Mae holl staff y gwasanaeth AM yn gweithio o gartref ar hyn o bryd.

4 CYNLLUN GWELLA 2022/23

Cyf	Cydymffurfio â'r Safon	Camau sydd angen eu cymryd	Dyddiad targed
Safon 1210	<p>5.3.1 A oes gan y Prif Swyddog Archwilio gymhwyster proffesiynol, megis cymhwyster gyda Sefydliad Siartredig yr Archwilwyr Mewnol (CMIIA) / Pwyllgor Ymgynghorol y Cyrff Cyfrifyddiaeth (CCAB) neu unrhyw gymwysterau cyfatebol?</p> <p>Roedd gan y RhCAM a oedd yn y swydd tan 31/12/21 gymhwyster CIPFA (Y Sefydliad Siartredig Cyllid Cyhoeddus a Chyfrifyddiaeth) sy'n un o gyrff y CCAB. Mae'r RhCAM a ddechreuodd ar ei swydd ar 1/1/22 yn astudio cymhwyster Tystysgrif Archwilio Mewnol Sefydliad Siartredig yr Archwilwyr Mewnol.</p>	Bydd y Rheolwr Corfforaethol Archwilio Mewnol yn sicrhau cymhwyster proffesiynol gyda Sefydliad Siartredig yr Archwilwyr Mewnol.	O fewn 3 blynedd o gael ei phenodi
Safon 1311	<p>5.4.5 A ydy'r gwaith o fonitro perfformiad parhaus yn cynnwys cael adborth oddi wrth randdeiliaid?</p> <p>Ni chyhoeddwyd yr un Holiadur Rheoli Ansawdd (HRhA) yn ystod y pandemig. Caiff HRhA eu cyhoeddi yn ystod Chwarter 2 ynghylch y gwaith a wnaed yn ystod Chwarter 1. Roedd templed o'r holiadur hefyd yn cael ei osod ar Pentana.</p>	Unwaith y byddai'r Cynllun Archwilio yn ei le, byddai'r HRhA yn cael eu rhoi i'r rheini sy'n cael eu harchwilio.	Yn ystod 2022/23
Safon 2010	<p>6.1.1 A yw'r PSGA wedi pennu blaenoriaethau'r gweithgarwch archwilio mewnol mewn cynllun seiliedig ar risg ac a yw'r blaenoriaethau hyn yn gyson â nodau'r sefydliad?</p> <p>Nid yw'r Strategaeth a'r Cynllun AM yn nodi blaenoriaethau gweithgarwch AM na sut maent yn cyfateb â nodau'r sefydliad.</p>	Cynhyrchu cynllun archwilio seiliedig ar risg yn unol â chynlluniau ffyrdd gwasanaethau sy'n nodi'n glir blaenoriaethau archwiliadau sy'n gyson â blaenoriaethau'r Cyngor.	Yn ystod 2022/23
Safon 2050	<p>6.1.15 Defnyddio ffynonellau eraill o sicrwydd.</p> <p>Mae'r system mapio sicrwydd ar waith a chaiff ei thrafod yn ystod y cyfarfodydd tîm wythnosol. Mae'r system yn cael ei hadolygu a'i datblygu ar hyn o bryd. Caiff y system ei mewnbynnu i Pentana fel y gellid ei monitro a'u diweddarau.</p>	Caiff y system mapio sicrwydd ei hadolygu a'i datblygu fel y gellid ei hymgorffori ymhellach yng ngwaith yr adain AM.	Trwy 2022/23
Safon 2500	6.6.1 Pan fo materion yn codi yn ystod yr archwiliadau dilynol, a ydy'r Prif Swyddog Archwilio wedi ystyried newid y farn archwilio mewnol?	Caiff yr archwiliadau dilynol sydd angen eu gwneud eu dwyn ymlaen i 2022/23.	31 Mawrth 23

	Oherwydd y pandemig, ni chynhaliwyd archwiliadau dilynol yn 2021/22. Caiff yr archwiliadau dilynol eu monitro ar Pentana.		
AJ	<p>Nid oedd system Pentana (MKI) mor ddefnyddiol pan oedd yn ymdrin â gwaith adweithiol.</p> <p>Byddai Pentana (MKI) yn cael ei gyflwyno'n llawn ar gyfer archwiliadau sydd wedi'u cynllunio ond byddai rhywfaint o waith adweithiol yn parhau i gael ei wneud a byddai'n cael ei gofnodi gan ddefnyddio ffolderi electronig a rennir.</p>	Mae'r system wedi'i gwerthuso ac mae'r tîm AM wedi cael hyfforddiant ar y system. Byddai'r Cynllun AM yn cael ei fewnbynnu i'r system ar gyfer gwaith Chwarter 3 a 4.	31 Mawrth 23

Rhaglen Archwilio Dros Dro 2022/23		
Pwnc Archwilio	Sgôp / Nodiadau	Statws
Newidiadau oherwydd y pandemig		
Gwaith adweithiol ar sail asesiad risg	Bydd y gwasanaeth Archwilio Mewnol yn adolygu systemau a gweithdrefnau ac yn ymgymryd ag unrhyw waith arall lle gall ychwanegu gwerth at weithrediadau'r Cyngor yn ystod y pandemig.	
- Grantiau Caledi i Denantiaid	Sgôp: Yn debyg i Grantiau 2021 hy gwirio sampl o'r ceisiadau cyn talu; dilysu'r wybodaeth a'r dogfennau; cynnal profion eraill fel y bo'n briodol; eistedd ar banel ymholi / apelion.	Heb ei gynllunio Cyfredol
- Taliadau Costau Byw	Mae aelod o staff yr Adain Archwilio Mewnol yn mynd i'r cyfarfodydd i sicrhau bod trefniadau boddhaol ar waith o fewn Cyngor Sir Ceredigion ac mae'n rhoi cyngor ac arweiniad pan fo angen. Caiff y gweithdrefnau sydd ar waith eu hasesu o ran sicrwydd er mwyn sicrhau bod taliadau yn cael eu gwneud yn effeithiol ac yn gywir a bod rheolaethau ar waith i leihau'r risg o dwyll.	Heb ei gynllunio Cyfredol
- Taliadau i ofalwyr di-dâl	Grantiau 2022 – gwirio sampl o geisiadau cyn talu; dilysu'r wybodaeth a'r dogfennau; gwneud profion eraill fel y bo'n briodol; eistedd ar baneli ymholiadau / apeliadau.	Heb ei gynllunio Cyfredol
- Gwasanaeth Cofrestru – casglu incwm	Sgôp: Gwasanaeth Cofrestru – cynnal dilysiad annibynnol o'r taliadau a ddaeth i law ac a fanciwyd tra'r oedd y swyddfa ar gau. I'w gynnal unwaith bod staff yn dychwelyd i swyddfeydd.	Wedi'i ohirio
- Prydau Ysgol am Ddim	Sgôp: Prydau Ysgol am Ddim – gwirio sampl o'r lwfansau a dalwyd (tocyn & arian parod); hefyd y cais i LIC. Gwirio ychwanegol i'w wneud	Ar waith
- Cyfarpar Diogelu Personol	Sgôp – Archwiliad annibynnol o'r lefelau stoc a drosglwyddwyd wrth symud o daenlenni cymryd stoc i systemau cyfrifiadurol	
Grŵp Llywio – Grant Cymorth Tai	Sgôp: Mae aelod staff Archwilio Mewnol yn rhoi sylw i'r Grŵp a gafodd y dasg o wneud yn siŵr bod trefniadau boddhaol yn eu lle o ran Llywodraethu mewn perthynas â'r Grant Cymorth Tai a rhoi cyngor ac arweiniad yn ôl y gofyn. Asesu sicrwydd o ran rhoi gweithdrefnau yn eu lle i wneud yn siŵr bod y Grŵp yn cael cefnogaeth ddigonol a'i fod yn cyflawni ei amcanion.	Heb ei gynllunio Cyfredol
Addasu'r Economi – y Drefn Reoli Arian	Sgôp: Mae aelod o'r staff Archwilio Mewnol yn mynd i gyfarfodydd y grŵp sy'n gyfrifol am sicrhau bod trefniadau boddhaol ar waith yn y Cyngor i roi cyngor ac arweiniad yn ôl y gofyn. Mae'n asesu sicrwydd y gweithdrefnau sydd ar waith i sicrhau bod y Grŵp yn cael cefnogaeth ddigonol ac yn cyflawni ei amcanion.	Cwblhawyd

Archwiliadau rheolau allweddol		
Y brif system gyfrifyddu	Sgôp: Prif faes risg ariannol. Cynhelir adolygiad bob tair blynedd. Mae'n ystyried y trefniadau i fonitro prif system gyfrifyddu'r Cyngor, ei chysoni, a sicrhau ei bod yn cydymffurfio â pholisïau, ynghyd â'r trefniadau awdurdodi, y trefniadau i wahanu dyletswyddau, a'r cynlluniau wrth gefn. NID yw'n cynnwys y system TGCh.	Ar waith
Treth y Cyngor	Sgôp: Prif faes risg ariannol. Cynhelir adolygiad bob tair blynedd. Mae'r adolygiad yn ystyried y trefniadau ar waith i brosesi taliadau treth y Cyngor: trefniadau gwahanu dyletswyddau rhwng creu a casglu debyd; trefniadau talu; cysoni'r debyd i'r rhestr prisiant; cyflymder prosesu newidiadau; postio dyddiol i'r cyfrifon; eitemau anhysbys wedi'u postio i'r cyfrif dros dro; taliadau coll; monitro casgliadau; cysoni taliadau i'r cyfrifyfr; diogelwch y system TGCh. Profion archwilio wedi'u cwblhau, adroddiad drafft wedi'i baratoi ac yn aros adolygiad ansawdd gan y Rheolwr Archwilio / Rheolwr Corfforaethol AM.	I'w Adolygu
Rheoli'r Trysorlys	Sgôp: Prif faes risg ariannol. Cynhelir adolygiad bob tair blynedd. Mae'r adolygiad yn ystyried y trefniadau ar waith ar gyfer buddsoddiadau a benthyciadau: monitro cofrestrï, eu cysoni gyda'r brif system gyfrifyddu, cydymffurfio â pholisïau, trefniadau awdurdodi, y trefniadau i wahanu dyletswyddau a'r cynlluniau wrth gefn. NID yw'n cynnwys y system TGCh.	Cwblhawyd yn Chwarter 1
Ardreth Annomestig Genedlaethol	Sgôp: Prif faes risg ariannol. Cynhelir adolygiad bob tair blynedd. Mae'r adolygiad yn ystyried y trefniadau ar waith i brosesi taliadau ardreth annomestig genedlaethol: trefniadau gwahanu dyletswyddau rhwng creu a casglu debyd; modd talu; cysoni'r debyd i'r rhestr prisiant; cyflymder prosesu newidiadau; postio dyddiol i'r cyfrifon; eitemau anhysbys wedi'u postio i'r cyfrif dros dro; taliadau coll; monitro casgliadau; cysoni taliadau i'r cyfrifyfr; diogelwch y system TGCh.	Ar waith
Credydwy	Sgôp: Prif faes risg ariannol. Cynhelir adolygiad bob tair blynedd. Mae'r adolygiad yn ystyried y trefniadau ar waith i: awdurdodi a thalu costau'r Cyngor a'r rheolau yn y broses. Dyw'r sgôp ddim yn ystyried natur y taliad na chyflawniad gwerth am arian. Wedi'i gynnwys eleni i sicrhau bod rheolau dal mewn lle tra bod staff yn gweithio o adre. Profion archwilio wedi'u cwblhau, adroddiad drafft wedi'i baratoi ac yn aros adolygiad ansawdd gan y Rheolwr Archwilio / Rheolwr Corfforaethol AM.	I'w Adolygu
Man-ddyledwyr	Sgôp: Prif faes risg ariannol. Cynhelir adolygiad bob tair blynedd. Mae'r adolygiad yn ystyried y trefniadau ar waith i: godi archebion i ddyledwyr y Cyngor; cywirdeb gwerth a codio; prydlondeb yn codi'r anfonebau; monitro casgliadau; dyled yn cae ei wirio'n annibynnol i'r cyfrifyfr; casglu ôl-ddyledion ar waith; atebolwydd anfonebau; diogelwch y system. Wedi'i gynnwys eleni i sicrhau bod rheolau dal mewn lle tra bod staff yn gweithio o adre. Profion archwilio wedi'u cwblhau, adroddiad drafft wedi'i baratoi ac yn aros adolygiad ansawdd gan y Rheolwr Archwilio / Rheolwr Corfforaethol AM.	I'w Adolygu

Y gyflogres	Sgôp: Maes allweddol o ran risg ariannol. Caiff ei gwblhau bob 3 blynedd. Mae'r adolygiad yn ystyried y trefniadau ar gyfer prosesu'r gyflogres gan gynnwys gwahaniaethu rhwng y gwaith o greu a diwygio rolau swyddi a manylion staff a'r gwaith o brosesu'r gyflogres; mae hefyd yn ystyried diogelwch y system. NID yw hyn yn cynnwys y system TGCh.	Ar waith
Newidiadau o ran Adnoddau Dynol / Y Gyflogres	Archwiliad o'r rheolaethau sydd ar waith o ran y newidiadau yn system y gyflogres staff e.e. ail-raddio, newid yn rôl y swydd, ac ati. Bydd yr archwiliad hefyd yn ystyried y drefn gywir o ran awdurdodi newidiadau a gwahanu dyletswyddau.	
Adolygiad dilynol o gamau gweithredu 2018/19 ymlaen	Sgôp: Sicrwydd bod y camau gweithredu a gafodd eu hargymell mewn archwiliadau blaenorol wedi'u cwblhau lle bo'n briodol. Taenlen wedi'i pharatoi o'r holl gamau gweithredu sydd angen ail-edrych arnynt sy'n cael ei ddiweddarau'n reolaidd.	Wedi'i ohirio
Llywodraethu Corfforaethol		
Y Datganiad Llywodraethu Blynnyddol	Sgôp: Mae'r Fframwaith Llywodraethu yn cael ei redeg ar sail adolygiad cyson. Mewnbwn i derfynu DLIB 2020/21 a system 2021/22, lle mae'n briodol, trwy gydol y flwyddyn.	Cyfredol
Adolygu Fframwaith Y Datganiad Llywodraethu Blynnyddol 2021/22 - Diweddaredig	Sgôp: Adolygiad llywodraethu sy'n ystyried effeithiolrwydd y Fframwaith Llywodraethu, yn enwedig y meysydd cyfeirir ato yn rhaglen weithredol y DLIB.	Cwblhawyd yn Chwarter 1
Adolygu Fframwaith Y Datganiad Llywodraethu Blynnyddol 2022/23	Sgôp: Adolygiad llywodraethu sy'n ystyried effeithiolrwydd y Fframwaith Llywodraethu, yn enwedig y meysydd cyfeirir ato yn rhaglen weithredol y DLIB.	
Y Grŵp Cynllunio at Argyfwng a Pharhad Busnes	Sgôp: Mae aelod o'r staff Archwilio Mewnol yn mynd i gyfarfodydd y grŵp sy'n gyfrifol am sicrhau bod trefniadau boddhaol ar waith yn y Cyngor i roi cyngor ac arweiniad yn ôl y gofyn. Mae'n asesu sicrwydd y gweithdrefnau sydd ar waith i sicrhau bod y Grŵp yn cael cefnogaeth ddigonol ac yn cyflawni ei amcanion. Cwrdd yn chwarterol.	Cyfredol
Parhad Busnes	Sgôp: Adolygiad o'r risg gan ystyried y trefniadau sydd ar waith ynghylch Parhad Busnes. Rhoddir sicrwydd drwy asesu'r gweithdrefnau sydd wedi'u nodi yn y Cynlluniau Parhad Busnes Corfforaethol a Chynlluniau Parhad Busnes y Gwasanaethau	I'w Adolygu
Adolygu'r Cyfansoddiad	Sgôp: Mae'r Cyfansoddiad yn cael ei adolygu'n reolaidd gan y Swyddog Monitro a'r Swyddog Llywodraethu i sicrhau ei bod yn gyfoes ac yn briodol. Archwilio Mewnol yn cael mewnbwn yn ôl y gofyn. Sicrwydd yn cael ei asesu ar y broses ar waith.	Cyfredol
Rheoli Risg a'r Gofrestr Risg Gorfforaethol:		
Rheoli Risg	Sgôp: Mae trefniadau'r Fframwaith Risg yn cael ei monitro a'i adrodd yn reolaidd i'r PLIA. Archwilio Mewnol yn cyfannu lle mae'n briodol.	

Y Gofrestr Risg Gorfforaethol: Gwirio'r rheolau sydd ar waith i liniaru risgiau	Sgôp: Rheoli risg. Mae'r adolygiad yn asesu pa mor effeithiol yw'r trefniadau sydd ar waith i reoli'r risgiau a nodir yn y Gofrestr Risg Gorfforaethol. Byddwn yn dewis elfennau penodol ac yn adolygu effeithiolrwydd y rheolaethau a bennwyd i'w liniaru. Cyfyngir cwmpas yr archwiliad i'r trefniadau a nodir yn yr adroddiad.	I'w Adolygu
Grŵp Brexit	Sgôp: Mae aelod o'r staff Archwilio Mewnol yn mynd i gyfarfodydd y grŵp sy'n gyfrifol am sicrhau bod trefniadau boddhaol ar waith yn y Cyngor i roi cyngor ac arweiniad yn ôl y gofyn. Mae'n asesu sicrwydd y gweithdrefnau sydd ar waith i sicrhau bod y Grŵp yn cael cefnogaeth ddigonol ac yn cyflawni ei amcanion.	Cwblhawyd
Brexit	Sgôp: Adolygiad risg sy'n ystyried y trefniadau mewn lle i monitro newidiadau o ganlyn Brexit.	Heb ei gynllunio Ar waith
Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol / Cydraddoldeb		
Adolygu ac asesu Asesiadau Effaith Integredig	Sgôp: Mae'r adolygiad yn ystyried y trefniadau sydd ar waith i baratoi ac i gyflwyno Asesiadau Effaith Integredig, a'r cysondeb o ran y modd y maent yn cael eu paratoi.	Wedi'i ohirio
Y Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol	Sgôp: Adolygiad o'r trefniadau sydd mewn lle i gydymffurfio gyda gofynion y Ddyletswydd newydd. Profion archwilio wedi'u cwblhau, adroddiad drafft wedi'i baratoi ac yn aros adolygiad ansawdd gan y Rheolwr Archwilio / Rheolwr Corfforaethol AM.	I'w Adolygu
Safonau Cymraeg	Sgôp: Archwiliad i ystyried y trefniadau mewn lle i gydymffurfio gyda gofynion y Safonai Cymraeg.	Heb ei gynllunio I'w Adolygu
Y Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data (GDPR)		
Cydymffurfio gyda'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data (Canllawiau Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth)	Sgôp: GDPR. Daeth y Rheoliad i rym ym mis Mai 2018 ac mae wedi effeithio'n fawr ar y modd y caiff data eu cadw a'u diogelu. Os na fydd y Cyngor yn cydymffurfio â'r Rheoliad, gallai beryglu ei enw da a gallai wynebu cosb ariannol. Bydd yr adolygiad yn asesu trefniadau'r Cyngor i gydymffurfio â gwahanol rannau o'r Rheoliad, ee hysbysiadau preifatrwydd ac archwiliadau data.	Ar waith
Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data yn yr Ysgolion	Sgôp: Mae'n rhaid i bob ysgol sy'n prosesu data personol dalu ffi i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth (SCG). Mae'r adolygiad yn cynnwys gwirio'r sefyllfa yn achlysurol, er mwyn sicrhau bod holl ysgolion CSC wedi talu eu ffi flynyddol i SCG. NID yw'r gwaith yn cynnwys adolygiad o'r data a ddarparwyd i SCG.	
Tîm Llywodraethu Gwybodaeth	Sgôp: Mae'r tîm llywodraethu gwybodaeth yn cwrdd yn fisol. Nid oes aelod o archwilio mewnol yn mynychu'r cyfarfodydd, ond mae'r RhCAM yn cael gair gyda'r Swyddog Diogelu Data yn reolaidd ar gyfer sicrwydd.	Cyfredol

Gwirio'r Trefniadau Llywodraethu o ran Gwybodaeth	Byddai Zurich Municipal yn gwirio'r trefniadau llywodraethu o ran gwybodaeth yn seiliedig ar y Risgiau Corfforaethol a nodwyd. Bydd hyn yn galluogi Cyngor Sir Ceredigion i feincnodi'r ffordd y mae'n rheoli'r risgiau sy'n gysylltiedig â gwybodaeth a bydd yn caniatáu iddo ddatblygu strategaethau lliniaru ychwanegol i geisio lleihau'r tebygolrwydd y bydd yn mynd yn groes i'r rheoliadau sy'n ymwneud â chadw gwybodaeth yn ddiogel.	Heb ei gynllunio Wedi'i neilltuo
Prosiectau		
Y Panel Rheoli Prosiectau Corfforaethol	Sgôp: Prosiectau newydd. Mae aelod o'r staff Archwilio Mewnol yn mynd i'r cyfarfodydd i sicrhau ein bod yn gwybod am unrhyw newidiadau mawr i systemau ac i benderfynu a oes angen i'r gwasanaeth Archwilio Mewnol gyfrannu at y gwaith. Mae'n asesu sicrwydd y gweithdrefnau sydd ar waith i sicrhau bod y Panel yn cael cefnogaeth ddigonol ac yn cyflawni ei amcanion. Cwrdd bob pythefnos.	Cyfredol
Grŵp Datblygu	Sgôp: Mae aelod o'r staff Archwilio Mewnol yn mynd i'r cyfarfodydd i sicrhau ein bod yn gwybod am unrhyw newidiadau mawr i systemau ac i benderfynu a oes angen i'r gwasanaeth Archwilio Mewnol gyfrannu at y gwaith. Mae'n asesu sicrwydd y gweithdrefnau sydd ar waith i sicrhau bod y Grŵp yn cael cefnogaeth ddigonol ac yn cyflawni ei amcanion. Cwrdd yn chwarterol.	Cyfredol
Taliadau Uniongyrchol – Grŵp Gorchwyl a Gorffen Llywodraethu	Mae aelod o staff yr Adain Archwilio Mewnol yn mynd i'r cyfarfodydd i sicrhau bod trefniadau llywodraethu a rheolaethau yn cael eu hystyried wrth weithredu gweithdrefnau unrhyw systemau newydd a gwella gweithdrefnau'r systemau sydd eisoes yn bodoli yn y Gwasanaeth Taliadau Uniongyrchol ac mae'n penderfynu a oes angen mewnbwn yr Adain Archwilio Mewnol. Hefyd, mae'n asesu sicrwydd y gweithdrefnau sydd ar waith i sicrhau bod y Grŵp yn cael ei gefnogi'n ddigonol a'i fod yn cyflawni ei amcanion.	Cwblhawyd yn Chwarter 1
Rheolaeth Gorfforaethol		
Gweithdy'r Rheolwyr Corfforaethol	Sgôp: Mae'r RhCam yn mynd i'r cyfarfodydd i sicrhau ein bod yn gwybod am unrhyw newidiadau mawr i systemau ac i benderfynu a oes angen i'r gwasanaeth Archwilio Mewnol gyfrannu at y gwaith. Mae'n asesu sicrwydd y gweithdrefnau sydd ar waith i sicrhau bod y Grŵp yn cael cefnogaeth ddigonol ac yn cyflawni ei amcanion. Cwrdd yn chwarterol.	Cyfredol
Grantiau		
Cyllid Ôl-16 - 2020/21	Sgôp: Archwilio grantiau. Casglu gohebiaeth a gwybodaeth i'w hanfon at Lywodraeth Cymru i ategu'r datganiadau a wnaed.	
Grant Gwella Addysg - 2020/21 archwiliad diwedd blwyddyn	Sgôp: Archwilio grantiau. Cwblhau rhestr wirio a rhestr brofi archwiliad diwedd blwyddyn i roi sicrwydd ei fod yn cael ei wario a'i weinyddu yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru. Hefyd, ardystio Ffurflen Hawlio Diwedd Blwyddyn i gadarnhau bod yr arian a ddarparwyd gan y rhoddwr grant yn 2020/21 wedi'i ddyrannu'n briodol at ddibenion y grant, yn unol â thelerau ac amodau ariannu'r rhoddwr grant ac yn unol â gofynion cydymffurfio ac archwilio cyfredol y derbynydd grant.	

Grant Datblygu Disgyblion - 2020/21 archwiliad diwedd blwyddyn	Sgôp: Archwilio grantiau. Cwblhau rhestr wirio a rhestr brofi archwiliad diwedd blwyddyn i roi sicrwydd ei fod yn cael ei wario a'i weinyddu yn unol â chanllawiau Llywodraeth Cymru. Hefyd, ardystio Ffurflen Hawlio Diwedd Blwyddyn i gadarnhau bod yr arian a ddarparwyd gan y rhoddwr grant yn 2020/21 wedi'i ddyrannu'n briodol at ddibenion y grant, yn unol â thelerau ac amodau ariannu'r rhoddwr grant ac yn unol â gofynion cydymffurfio ac archwilio cyfredol y derbynnydd grant.	
Gwasanaethau a Systemau Eraill		
CLIC	Sgôp: Gwerthuso'r gwasanaeth a ddarperir – cwmpas yr archwiliad i'w gytuno.	Wedi'i ohirio
Cardiau Credyd	Archwilio system. Canolbwyntio ar systemau / cardiau newydd. Dogfennu'r system; pennu'r risgiau yn y system; gwerthuso'r trefniadau llywodraethu a'r rheolaethau gofynnol; profi'r system.	Wedi'i ohirio
Arian Parod a Chronfeydd Arian Mân – Cysoni â'r cyfrifyfr ar ddiwedd blwyddyn	Gwirio'r gweithdrefnau diwedd blwyddyn ynghylch cysoni'r cronfeydd â'r cyfrifyfr. Cefnogir hyn gan ddatganiadau'r gwasanaethau ar gyfer 2020/21 a 2021/22.	Heb ei gynllunio Ar waith
Arian Parod a Chronfeydd Arian Mân – ARCHWILIAD DILYNOL – dilysu'r cronfeydd (datganiadau blynyddol oddi wrth ddeiliaid y cronfeydd)	Oherwydd yr anghysonderau a ganfuwyd yn ystod yr archwiliad cyntaf yn 2021, gwaith dilynol i wneud y canlynol 1. dilysu deiliaid y cronfeydd; 2. gofyn am ddatganiadau oddi wrth bob un i gadarnhau'r symiau a gedwir yn y cronfeydd a 3. cysoni'r symiau hyn â'r cyfrifyfr gan eu gwirio am gysondeb / anghysonderau.	Ar waith
Cyfrif yr Harbyrau 2021/22	Sgôp: Rhaid i'r Cyngor baratoi cyfrifon blynyddol gan ddilyn arferion priodol fel y'u nodir yng nghyhoeddiad Un Llais Cymru/Cymdeithas Clercod Llywodraeth Leol, Llywodraethu ac Atebolwydd i Gynghorau Lleol yng Nghymru – Canllaw i Ymarferwyr. Mae'r Canllaw yn datgan y caiff cyrff baratoi eu cyfrifon gan ddefnyddio ffurflen flynyddol a baratwir gan Archwilio Cymru sy'n cynnwys mewnbwn gan y gwasanaeth archwilio mewnol o ran paratoi'r cyfrifon. Roedd hyn yn ymwneud â chyfrif 2021/22.	Cwblhawyd yn Chwarter 1
Incwm Harbyrau - wedi'i ddiweddarau i gynnwys pob cyfrif gwybodaeth ategol	Sgôp: Profion a wnaed i gefnogi cyfrif Harbyrau, fel y nodir gan ffurflen Archwilio Cymru: llyfrau priodol o gyfrif a gynhelir, rheoliadau ariannol wedi'u bodloni, risgiau a asesir, proses gyllidebol ddigonol, incwm disgwylidig a dderbyniwyd yn llawn, cyflogau a didyniadau wedi'u cymhwyso'n briodol, cofrestrau asedau a buddsoddiadau a gynhelir, datganiadau cyfrifo wedi'u paratoi'n iawn.	Drafft
TAW	Sgôp: Profion ar gyfrifo a chodio taliadau TAW gan gynnwys anfonebau credydwyr a dyledwyr a thrafodion eiddo. Ystyried a ydy'r canllawiau o ran TAW yn cyd-fynd â gofynion HMRC. Gwirio bod TAW yn cael ei gyfrifo ar y gyfradd gywir ac yn amserol a bod y ffurflen TAW yn cael ei chwblhau'n gywir a'i chyflwyno'n brydlon.	Ar waith

Canolfan Llesiant Llambod	Sgôp: Gwasanaeth newydd Canolfan Llesiant Llambod (Canolfan Hamdden gynt). Fydd y gwasanaeth yn cynnwys AM wrth baratoi'r systemau newydd i gynnwys yr amnewidiad i'r system bwcio cyfoes.	Heb ei gynllunio
Gwastraff	Gwerthuso'r gweithdrefnau a gyflwynwyd i gasglu gwastraff, yn unol â'r drafodaeth ag AC. Ystyried trefniadau llywodraethu'r system – yn enwedig sefyllfa'r Strategaeth. Sut aethpwyd i'r afael â phroblemau ee gwylanod? A gafwyd llwyddiant? Os na, pam? Beth sydd yn yr arfaeth? Ymgysylltu â'r cyhoedd?	Wedi'i ohirio
Systemau Draenio Cynaliadwy (SUDS)	Sgôp: Gwirio bod gan y Cyngor systemau mewn lle, i gydymffurfio hefo gofynion. Profion archwilio wedi'u cwblhau, adroddiad drafft wedi'i baratoi ac yn aros adolygiad ansawdd gan y Rheolwr Archwilio / Rheolwr Corfforaethol AM.	I'w Adolygu
Archwiliad Amgylcheddol	Sgôp: Gwirio bod gan y Cyngor systemau mewn lle, i gydymffurfio hefo gofynion. Profion archwilio wedi'u cwblhau, adroddiad drafft wedi'i baratoi ac yn aros adolygiad ansawdd gan y Rheolwr Archwilio / Rheolwr Corfforaethol AM.	I'w Adolygu
Amgueddfa	Sgôp: Archwilio system. I ganolbwyntio ar wasanaethau newydd 'arian parod' a 'stoc' cyflwynwyd i'r Amgueddfa hy caffeteria, siop a bar. (Dogfennu systemau. Penodi'r risgiau yn y system; a'r modd llywodraethu a rheolau y disgwylir. Profi) Cododd cwestiynau yn dilyn adolygiad ansawdd sydd angen sylw unwaith bod staff yn dychwelyd i'w swyddfeydd.	Wedi'i ohirio
Troi Tai'n Gartrefi - cyffredinol	Sgôp: Menter eiddo gwag. Cais i adolygu'r gweithdrefnau. Cytunir ar gwmpas yr archwiliad. I'w gynnal unwaith bod staff yn dychwelyd i swyddfeydd.	Wedi'i ohirio
Crwneriaid – Gwaith cymharu – Adroddiad diwygiedig	Gofynnodd y Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio i'r gwasanaeth gymharu ffioedd Trefnwyr Angladdau Ceredigion â ffioedd Trefnwyr Angladdau Awdurdodau Lleol eraill Cymru	Heb ei gynllunio Cwblhawyd yn Chwarter 1
Newid hinsawdd a chynaliadwyedd	Bydd Zurich Municipal yn darparu sicrwydd ynghylch effeithiolrwydd y rheolaethau a amlinellir yng nghofrestr risg y Cyngor ynghylch rheoli'r risg o ran Newid Hinsawdd a Chynaliadwyedd. Bydd y Gwiriad hwn yn cael cipolwg ar y cynlluniau a'r gweithredoedd presennol a bydd yn darparu asesiad i helpu'r Cyngor i gael gwell dealltwriaeth o'r prif ffactorau sy'n peri risgiau a syniadau ynghylch lle mae angen gwneud gwelliannau wrth gefnogi camau i fynd i'r afael â'r argyfwng hinsawdd a chymryd mesurau lliniaru i geisio gwella'r sefyllfa.	Heb ei gynllunio Wedi'i neilltuo
Diogelu		
Gweithdrefnau diogelu'r gwasanaethau	Sgôp: Sicrhau bod pob gwasanaeth wedi cyflwyno polisi diogelu ar gyfer staff, a'i fod yn cael ei archwilio'n rheolaidd.	Wedi'i ohirio
Gweithdrefnau diogelu corfforaethol	Sgôp: Archwiliad system, wedi'i selio ar argymhellion CIPFA o'i canllawiau ar TISonline. Ambell brawf heb ei wneud oherwydd y pandemig. Profion archwilio wedi'u cwblhau, adroddiad drafft wedi'i baratoi ac yn aros adolygiad ansawdd gan y Rheolwr Archwilio/Rheolwr Corfforaethol AM.	I'w Adolygu

Taliadau Uniongyrchol	Sicrhau bod rheolaethau digonol ar waith wrth i'r Gwasanaeth Cymorth Taliadau Uniongyrchol gael ei drosglwyddo i Gyngor Sir Ceredigion o Ebrill 2021 ymlaen.	Wedi'i gwblhau
Taliadau Uniongyrchol – Ail gam	Bydd aelod o'r Adain Archwilio Mewnol yn mynd i gyfarfodydd y Grŵp Llywio i oruchwylio'r gwaith ac i roi cyngor am y mesurau llywodraethu a'r rheolaethau sy'n gysylltiedig â'r risgiau a nodwyd.	Cyfredol
Atal Twyll (gan gynnwys y Fenter Twyll Genedlaethol)		
Y Fenter Twyll Genedlaethol	Sgôp: Mae'r adolygiad hwn yn rhoi sicrwydd rhag niwed i enw da'r Cyngor a cholledion ariannol oherwydd gweithgarwch twyllodrus, a hynny drwy gymryd rhan yn y Fenter Twyll Genedlaethol sy'nparu data electronig cyrff yn y sector cyhoeddus a'r sector preifat i atal ac i ganfod twyll.	Cyfredol
Modiwl hyfforddiant Cod, Moseg a Thwyll	Sgôp: Yn dilyn cyflwyniad llwyddiannus gan Zurich i'r Gweithdy Rheolwyr ar 28/5/21 mae trefniadau ar waith gan Ddysgu & Datblygu i ymgorffori'r wybodaeth mewn modiwl e-ddysgu i staff ac Aelodau.	Ar waith
Archwiliad Moseg	Sgôp: Archwiliad system, wedi'i selio ar argymhellion CIPFA o'i canllawiau ar TISonline. Ambell prawf heb ei wneud oherwydd y pandemig. Profion archwilio wedi'u cwblhau, adroddiad drafft wedi'i baratoi ac yn aros adolygiad ansawdd gan y Rheolwr Archwilio / Rheolwr Corfforaethol AM.	I'w Adolygu
Adolygiad y Cod Ymddygiad	Sgôp: Mae'r Cod yn cael ei adolygu'n reolaidd gan y Swyddog Monitro a'r Swyddog Llywodraethu i sicrhau ei bod yn gyfoes ac yn briodol. Archwilio Mewnol yn cael mewnbwn yn ôl y gofyn. Sicrwydd yn cael ei asesu ar y broses ar waith.	Cyfredol
ActiveData - Credydwy'r a Manylion banc y Gyflogres	Paru / dadansoddi data. Mae'r adolygiad yn darparu sicrwydd yn erbyn niwed i enw da'r Cyngor a cholledion ariannol oherwydd twyll trwy ddefnyddio system dadansoddi data 'Active Data'.	
ActiveData – Grantiau Cofid a Manylion banc y Gyflogres	Paru / dadansoddi data. Mae'r adolygiad yn darparu sicrwydd yn erbyn niwed i enw da'r Cyngor a cholledion ariannol oherwydd twyll trwy ddefnyddio system dadansoddi data 'Active Data'. Mae'n gwirio bod aelodau staff yn adrodd yn gywir ynghylch Datgan / Cofrestru Buddiannau.	
ActiveData – Grantiau Ardrethi Busnes / Grantiau Caledi	ActiveData – Defnyddio ActiveData drwy wirio'r cofnodion ynghylch talu grantiau yn erbyn unrhyw gofnodion amheus a gaiff eu nodi e.e. rhybuddion / gwybodaeth gan NAFN.	Yn parhau
Papur Audit Scotland	Papur Audit Scotland sy'n awgrymu cwestiynau am atal twyll a chwestiynau eraill y gellir eu codi â'r rheolwyr – lluniwyd yr holiadur ar gyfer yr elfen archwilio ond mae'r Grŵp Arweiniol wedi gofyn am ei ohirio oherwydd llwyth gwaith y Rheolwyr Corfforaethol.	Wedi'i ohirio
Caffael a Chredydwy'r newydd	Sgôp: Gwirio sampl o'r credydwy'r newydd i sicrhau eu bod yn fusnesau go iawn.	Cyfredol
Recriwtio	Sgôp: Gwirio sampl o'r penodiadau newydd i sicrhau bod yr holl fanylion gofynnol wedi'u darparu.	Wedi'i ohirio
Y Gyflogres / twyll	Sgôp: Gwirio sampl o'r penodiadau newydd i sicrhau bod yr unigolion mewn swydd.	Cyfredol

Archwilio TGCh		
Safon PCI (Diwydiant Carden Taliad)	Sgôp: Gwirio cydymffurfiaeth â gofynion y Safon.	Wedi'i ohirio
Logiau Archwilio	Sgôp: Profi'r logiau archwilio a gynhyrchir gan sampl o'r systemau, a gwerthuso'r modd y mae'r gwasanaeth yn eu defnyddio.	Wedi'i ohirio
Diogelwch – ffisegol ac amgylcheddol	Sgôp: Gwerthuso trefniadau diogelwch y prif adeiladu (ac yna i'w gyflwyno mewn swyddfeydd llai o faint a sefydliadau eraill fel ysgolion).	Wedi'i ohirio
Grŵp Ystwythder Seiber a Llywodraethu Gwybodaeth	Sgôp: Mae aelod o'r staff Archwilio Mewnol yn mynd i gyfarfodydd y grŵp sy'n gyfrifol am sicrhau bod trefniadau boddhaol ar waith yn y Cyngor i roi cyngor ac arweiniad yn ôl y gofyn. Mae'n asesu sicrwydd y gweithdrefnau sydd ar waith i sicrhau bod y Grŵp yn cael cefnogaeth ddigonol ac yn cyflawni ei amcanion. Bydd y grŵp yn ystyried a lleihau risg seiber a gwella diogelwch seiber y Cyngor, diogelwch gwybodaeth a llywodraethu. Cwrdd yn fisol.	Cyfredol
Archwilwyr Gogledd a Chanolbarth Cymru - Grŵp Twyll	Sgôp: NMWA - Grŵp Twyll: Mae aelod o'r staff Archwilio Mewnol yn mynd i gyfarfodydd y grŵp sy'n gyfrifol am rhannu gwybodaeth a & sgiliau cyf atal twyll i adeiladu ystwythder trwy'r Cynghorau. Cwrdd yn chwarterol.	Cyfredol
Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021		
Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021	Sgôp: Proses sicrwydd i sicrhau bod gan y Cyngor gwrth drefnau mewn lle i gynllunio, paratoi a trefnu i gydymffurfio gyda'r gofynion newydd.	Cyfredol
Cyflwyniad Grwpiau Cydbwyllgor Corfforaethol	Sgôp: Proses sicrwydd i sicrhau bod gan y Cyngor gwrth drefnau mewn lle i gynllunio, paratoi a trefnu i gydymffurfio gyda'r gofynion newydd.	Cyfredol
Trefniadau Hunan-asesiad	Sgôp: Proses sicrwydd i sicrhau bod gan y Cyngor gwrth drefnau mewn lle i gynllunio, paratoi a trefnu i gydymffurfio gyda'r gofynion newydd.	
Ymgynghorol (ac eraill)		
Cefnogi'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio	Sgôp: Cynorthwyo'r Pwyllgor Archwilio yn ôl y gofyn.	Cyfredol
Protocol AC	Sgôp: Cefnogi PLIA. Proses sicrwydd i sicrhau bod gan y Cyngor gwrth drefnau mewn lle i gynllunio, paratoi a trefnu i gydymffurfio gyda'r protocol newydd.	Cyfredol
Ffurflen Ymateb Rheolwyr AC – Taclo Twyll	Sgôp: Llenwi, monitro a diweddarau'r ffurflen ar gyfer trefniadau twyll.	Cyfredol
Adolygiadau ychwanegol / ymholiadau / adolygiadau wrth gefn		
Cynllun Gofal Plant	Ymholiadau a gwaith maes cychwynnol – sgôp i'w benderfynu	Heb ei gynllunio Wedi'i neilltuo
Canolfan Croeso mewn Argyfwng	Darparu cyngor am y trefniadau llywodraethu a'r rheolaethau o ran y Ganolfan Groeso mewn Argyfwng	Heb ei gynllunio Cwblhawyd yn Chwarter 1

Canolfan Croeso mewn Argyfwng – Cronfa Arian	Darparu gwiriad annibynnol o'r arian a roddwyd o'r Gronfa Arian mewn Argyfwng.	Heb ei gynllunio Ar waith
Effeithiolrwydd y Grŵp Rheoli Aur	Sgôp i'w benderfynu	
Sicrwydd		
Mapio Sicrwydd	Sgôp: Ystyried sicrwydd sydd ar gael o ffynonellau eraill.	Cyfredol

Atodiad II

Canllaw i'r meini prawf sicrwydd a ddefnyddiwyd:

Lefel:	Uchel	Sylweddol	Cymedrol	Cyfyngedig
Digonolrwydd y rheolaethau:	Mae rheolaethau ar waith i sicrhau bod amcanion y gwasanaeth yn cael eu cyflawni ac i amddiffyn y Cyngor yn erbyn risgiau rhagweladwy sylweddol. Ni chanfuwyd dim gwendidau sylfaenol.	Mae rheolaethau ar waith i sicrhau bod amcanion y gwasanaeth yn cael eu cyflawni ac i leihau risgiau rhagweladwy sylweddol. Nodwyd rhai meysydd i'w gwella.	Mae rheolaethau ar waith i raddau amrywiol. Nodwyd bylchau sy'n golygu bod y gwasanaeth yn agored i risgiau penodol. Mae angen sicrhau gwelliannau.	Ystyrir bod y rheolaethau yn annigonol. Mae angen cryfhau'r gweithdrefnau yn fawr gan sicrhau cydymffurfiaeth.
Risgiau:	Mân risgiau yn unig.	Mae'r cyfle yn bodoli i wella'r sefyllfa o ran bod yn agored i risg.	Mae angen cyflwyno rheolaethau ychwanegol a/neu wella cydymffurfiaeth.	Os na chaiff y rheolaethau eu gwella, mae'r Cyngor yn agored i risg sylweddol (colled ariannol fawr, colli enw da, methu â chyflawni amcanion allweddol y gwasanaeth).
Canllaw:	Nid oes angen cymryd camau gweithredu sylfaenol na sylweddol.	Nid oes angen cymryd camau gweithredu sylfaenol . Mae angen cymryd rhai camau gweithredu sylweddol.	Mae angen cymryd nifer o gamau gweithredu sylweddol.	Mae angen cymryd nifer o gamau gweithredu sylfaenol / sylweddol.
Camau dilynol sydd angen eu cymryd:	Archwiliad cychwynnol yn unig.	Camau dilynol o ran unrhyw gamau gweithredu sylweddol yn unig / hunanasesiad gyda samplau i ddangos tystiolaeth o gydymffurfio.	Camau dilynol i'w cymryd gan Archwilio Mewnol gan gynnwys cynnal profion sampl i sicrhau bod pob cam wedi'i weithredu ac i ailasesu'r sicrwydd.	Camau dilynol i'w cymryd gan Archwilio Mewnol gan gynnwys cynnal profion llawn i sicrhau bod pob cam wedi'i weithredu ac i ailasesu'r sicrwydd.

Canllaw i'r camau gweithredu fesul dosbarth:

Y camau gweithredu fesul dosbarth

Sylfaenol	Sylweddol	Cymedrol	Teilyngu sylw
Gwendid sy'n hanfodol i reoli'r risg o fewn y gwasanaeth. Angen rhoi gwybod amdano ac angen i'r Swyddog Arweiniol Corfforaethol roi sylw iddo.	Canfyddiadau pwysig sy'n nodi na chydymffurfiwyd â'r gweithdrefnau sydd wedi'u sefydlu a allai arwain at risg ariannol i'r gwasanaeth neu golli enw da.	Canfyddiadau pwysig sy'n nodi na chydymffurfiwyd â'r gweithdrefnau sydd wedi'u sefydlu ond nad ydyw'n risg fawr i'r gwasanaeth o ran colled ariannol / colli enw da.	Eitemau lle mae angen cymryd ychydig o gamau neu ddim camau o gwbl. Wedi'i gynnwys gan y gallai fod o ddiddordeb i'r gwasanaeth neu am ei fod yn rhoi cyngor ynghylch arferion gorau.

